

ભૂટાનના મહામહિમ નરેશ જિગ્મે ખેસર નામગિયલ વાંગચુકની ભારતની અધિકૃત મુલાકાત પર
સંયુક્ત નિવેદન (05-06 ડિસેમ્બર, 2024)

05, ડિસેમ્બર 2024

ભૂટાન નરેશ, મહામહિમ જિગ્મે ખેસર નામગિયલ વાંગચુક અને ભૂટાનની રાણી, મહામહિમ જેટસન પેમા વાંગચુક, 05-06 ડિસેમ્બર 2024 થી ભારતની અધિકૃત મુલાકાત પર છે. તેમની સાથે ઉર્જા અને પ્રાકૃતિક સંસાધન મંત્રી, મહામહિમ શ્રી જેમ શેરિંગ અને ભૂટાનની રાજવી સરકારના વરિષ્ઠ અધિકારીઓ પણ છે.

2. મુલાકાત દરમિયાન, ભૂટાનના મહામહિમ નરેશ અને પ્રધાનમંત્રી શ્રી નરેન્દ્ર મોદીએ પરસ્પર હિતના સમગ્ર દ્વિપક્ષીય સહકાર અને પ્રાદેશિક અને વૈશ્વિક મુદ્દાઓને આવરી લેતી ચર્ચાઓ કરી હતી. વિદેશ મંત્રી ડૉ. એસ. જયશંકર અને વરિષ્ઠ અધિકારીઓએ ભૂટાન નરેશ મહામહિમ સાથે મુલાકાત કરી.

3. ભારત અને ભૂટાન વચ્ચે મિત્રતા અને સહકારના અનન્ય સંબંધો છે, જેની તમામ સ્તરે પરસ્પર સમજણ, વિશ્વાસ અને અસાધારણ સહકારની વિશિષ્ટતા ધરાવે છે. દ્વિપક્ષીય ચર્ચાઓ ગહન મૈત્રી ભાવથી આયોજિત કરવામાં આવી હતી અને બંને દેશો વચ્ચે અસ્તિત્વમાં રહેલા મજબૂત ઐતિહાસિક સંબંધો, સદ્ભાવના અને સમજણ તેમાં પ્રતિબિંબિત થઈ હતી.

4. બંને નેતાઓએ માર્ચ 2024 માં તેમની છેલ્લી બેઠક પછી થયેલી નોંધપાત્ર પ્રગતિ અંગે સંતોષ વ્યક્ત કર્યો હતો અને સહકારના વિવિધ ક્ષેત્રોને આવરી લેતી નિયમિત ઉચ્ચ-સ્તરીય મુલાકાતો અને પરામર્શનું સ્વાગત કર્યું હતું. તેઓએ બંને દેશો વચ્ચેની ભાગીદારીનું સકારાત્મક મૂલ્યાંકન કર્યું, જેમાં વેપાર અને આર્થિક જોડાણ, ઇન્ફ્રાસ્ટ્રક્ચર, ઉર્જા, કુશળતા વિકાસ, શિક્ષણ, સ્વાસ્થ્ય, સાંસ્કૃતિક વારસા, ક્ષમતા નિર્માણ, રમતગમત, યુવાનોનું આદાનપ્રદાન, ડિજિટલ અર્થવ્યવસ્થા, ઇ-મોબિલિટી, અવકાશ ટેકનોલોજી, પર્યાવરણ સંરક્ષણ અને લોકોથી લોકોના સંપર્કો શામેલ છે.

5. મહામહિમ નરેશ અને ભારતના પ્રધાનમંત્રીએ દ્વિપક્ષીય સંબંધોની શ્રેષ્ઠ સ્થિતિનો સંતોષ વ્યક્ત કર્યો અને આ અનુકરણીય સંબંધોને વધુ મજબૂત બનાવવા માટે તેમની પ્રતિબદ્ધતાની પુષ્ટિ કરી. મહામહિમ નરેશ એ ભૂટાનના સામાજિક-આર્થિક વિકાસ માટે ભારત સરકાર દ્વારા પ્રદાન કરવામાં આવતા અમૂલ્ય સમર્થન બદલ પ્રશંસા કરી હતી.

6. પ્રધાનમંત્રીએ ભૂટાન સાથે મિત્રતા અને સહકારના તેના સ્થાયી સંબંધો માટે ભારતની બાહ્ય પ્રતિબદ્ધતાની પુષ્ટિ કરી અને ભૂટાનમાં સામાજિક-આર્થિક વિકાસને રાજવી સરકારની પ્રાથમિકતાઓના આધારે અને મહામહિમના દ્રષ્ટિકોણ મુજબ સતત અને સંપૂર્ણ સમર્થન આપ્યું છે.

7. ભૂટાન તરફથી 13મી પંચવર્ષીય યોજના (2024-29) અને RGoB ના આર્થિક પ્રોત્સાહન કાર્યક્રમ માટે ભારતની સહાય હેઠળ ભૂટાન માટે વિકાસ સહાયને આગળ વધારવા માટે ભારત સરકારનો આભાર વ્યક્ત કર્યો.

8. વડાપ્રધાન સાથે મહામહિમ એ ગેલેક્ટુ માઇન્ડકુલનેસ સિટી સ્પેશિયલ એડમિનિસ્ટ્રેટિવ રિજન માટેના તેમના વિઝનના અમલીકરણમાં થયેલી પ્રગતિ વિશે વાત કરી હતી અને બંને દેશો અને પ્રદેશના લોકોના ભલા માટે ભારત અને ભૂટાન આ પ્રોજેક્ટ પર કેવી રીતે સાથે મળીને કામ કરી શકે છે તેના પર પ્રકાશ પાડ્યો હતો. પ્રધાનમંત્રીએ ગેલેક્ટુ માઇન્ડકુલનેસ સિટી પ્રોજેક્ટ માટે ભારતની સતત સમર્થનની ખાતરી આપી, જે ભૂટાનમાં સમૃદ્ધિ અને સુખાકારી પણ લાવશે અને બંને દેશો વચ્ચે આર્થિક અને રોકાણ જોડાણોને વધુ મજબૂત બનાવશે.

9. સ્વચ્છ ઉર્જા સહકાર એ ભારત-ભૂટાન દ્વિપક્ષીય ભાગીદારીનો એક મહત્વપૂર્ણ સ્તંભ છે. માર્ચ 2024 માં ભૂટાનની પ્રધાનમંત્રી મોદીની મુલાકાત દરમિયાન બહાર પાડવામાં આવેલા ભારત-ભૂટાન ઉર્જા ભાગીદારી પર સંયુક્ત વિઝન નિવેદનમાં વિગતવાર જણાવ્યા મુજબ પરસ્પર લાભદાયી સહકારને મજબૂત કરવા માટે તેમની પ્રતિબદ્ધતાની પુનઃપુષ્ટિ કરીને, નેતાઓએ ભારતીય ધિરાણ અને ઉર્જા બજારોમાં પ્રવેશ દ્વારા ભારતીય અને ભૂટાની એકમો વચ્ચે બિન-હાઇડ્રો રિન્યુએબલ ઊર્જા સહિત ઊર્જા ક્ષેત્રમાં વ્યૂહાત્મક ભાગીદારીમાં તાજેતરની પ્રગતિની સમીક્ષા કરી હતી.

10. તેઓએ સંતુષ્ટિ વ્યક્ત કરી હતી કે 1020 MW પુનાત્સાંગછુ-II હાઇડ્રો પાવર પ્રોજેક્ટ પૂર્ણ થવાની તૈયારીમાં છે, અને નજીકના ભવિષ્યમાં તે કાર્યરત થવાની આશા છે. નેતાઓ પુનાત્સાંગછુ-I હાઇડ્રો પાવર પ્રોજેક્ટના ઝડપી સમાપનની જરૂરિયાત પર સંમત થયા. બંને પક્ષોએ હાઇડ્રો પાવર ક્ષેત્રે સહકારને આગળ વધારવાના મહત્વ અને પ્રતિબદ્ધતાનો પુનરોચાર કર્યો હતો, જેમાં રિઝર્વોર હાઇડ્રો પ્રોજેક્ટ સહિત નવા પ્રોજેક્ટ માટે તુરંત પદ્ધતિને અંતિમ સ્વરૂપ આપવાનો સમાવેશ થાય છે.

11. બંને નેતાઓએ આસામના દારગા ખાતે એકીકૃત ચેકપોસ્ટ ખોલવા પર સંતોષ વ્યક્ત કર્યો હતો, જે પૂર્વીય ભૂટાન અને આસામની નજીકના સરહદી વિસ્તારોમાં પ્રવાસન અને આર્થિક પ્રવૃત્તિને વેગ આપી શકે છે.

12. તેઓએ એ વાતનો પણ સંતોષ વ્યક્ત કર્યો હતો કે અગાઉની બેઠકો દરમિયાન સંમત થયેલી અનેક પહેલો, જેમ કે કોસ-બોર્ડર કનેક્ટિવિટી અને ઈન્ફ્રાસ્ટ્રક્ચર પ્રોજેક્ટ ઝડપથી આગળ વધી રહ્યા છે, જેમાં બે કોસ-બોર્ડર રેલ લિંક્સની સ્થાપના અને ડિજિટલ કનેક્ટિવિટીને પ્રોત્સાહન આપવું શામેલ છે. બંને પક્ષોએ દ્વિપક્ષીય વેપાર અને વાણિજ્યમાં વધુ સુધારો કરવા માટે લીધેલા તાજેતરના નિર્ણયોની નોંધ લીધી.

13. નેતાઓએ અવકાશ ક્ષેત્રમાં, ખાસ કરીને સહકાર માટે સંયુક્ત કાર્ય યોજનાના અમલીકરણમાં થયેલી પ્રગતિને આવકારી હતી અને STEM વિષયો પર ભાર મૂકવાની સાથે શિક્ષણ ક્ષેત્રે વધતા સહયોગ પર સંતોષ વ્યક્ત કર્યો હતો.

14. મહામહિમ ભૂટાન નરેશ એ બંને દેશો વચ્ચે નિયમિત ઉચ્ચ-સ્તરીય આદાન-પ્રદાનની લાંબી પરંપરાને મજબૂત કરી છે. મહામહિમની મુલાકાત એ બંને દેશો માટે દ્વિપક્ષીય સહકારના સંપૂર્ણ સમૂહની સમીક્ષા કરવાની અને ભારત અને ભૂટાન વચ્ચે નજીકના દ્વિપક્ષીય ભાગીદારીને આગળ વધારવાની તક પ્રદાન કરી હતી.

નવી દિલ્હી

05, ડિસેમ્બર 2024